

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 6C/121/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112221296
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2012:5112221296.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudcom Mgr. Andrejom Kekelym v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a. s., so sídlom Prievozská 6/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 697 270, proti odporcovi: Š. H., X.. XX.XX.XXXX, L. Š. XXX/XX, XXX XX V., štátny občan SR, o zaplatenie 460,25 eur s prísl., takto

r o z h o d o l :

I. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 186,73 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % zo sumy 186,73 eur od 18.12.2010 do zaplatenia.

II. Odporca môže vykonať plnenie podľa časti I. výroku tohto rozsudku v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50,- eur mesačne až do úplného splatenia plnenia, so zročnosťou splátok do konca príslušného kalendárneho mesiaca, pri zročnosti prvej splátky do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom tento rozsudok v tejto časti jeho výroku nadobudne právoplatnosť, s tým, že omeškanie odporcu s úhradou čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého zvyšku plnenia.

III. Návrh v časti o zaplatenie sumy 273,52 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % zo sumy 273,52 eur od 18.12.2010 do zaplatenia z a m i e t a .

IV. Odporcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

V. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v ustanovení článku 2 bod 2.5 dodatku k zmluve o pripojení č. A4165885 uzavretého medzi účastníkmi dňa 22.12.2008, v znení: „ V prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za Služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti Zmluvy alebo tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti) je Účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 15.000,- Sk (497,91 eur). Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti Účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku (napr. odstúpením od Zmluvy alebo prerušením či obmedzením poskytovania Služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písm. c) tohto článku). Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude Účastník povinný zaplatiť Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostáva do uplynutia doby viazanosti.“ j e n e p l a t n á z dôvodu jej neprijateľnosti.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným Okresnému súdu Žilina dňa 21.05.2012 sa navrhovateľ domáhal vydania súdneho rozhodnutia, ktorým by odporcovi bola uložená povinnosť zaplatiť mu sumu 460,25 eur s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 18.12.2010 do zaplatenia a náhradu trov konania.

Svoj nárok navrhovateľ špecifikoval ako pohľadávku voči odporcovi vyplývajúcu z neuhradených služieb vo výške 188,06 eur a nároku na zaplatenie zníženej zmluvnej pokuty vo výške 272,19 eur, celkom 460,25 eur. Navrhovateľ ďalej skutkovo vymedzil žalované nároky tak, že s odporcom uzavrel dňa 22.12.2008 zmluvu o pripojení č. A4165885, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné podmienky. V zmysle predmetných zmlúv navrhovateľ vypožičal odporcovi SIM kartu, ktorá umožňuje odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom a k tejto priradil účastnícke telefónne číslo XXXX XXX 684. Pri uzatvorení dodatku k zmluve č. A4165885 odpredal odporcovi mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie značky Sony Ericsson W910i za akciovú kúpnu cenu 26,22 eur. Tým, že odporca včas a riadne nezaplatil cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných v období od 23.07.2010 do 23.10.2010 porušil zmluvné povinnosti a v zmysle dodatku k zmluve - časť následky neplnenia si zmluvných povinností - je povinný zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur. Navrhovateľ preto pokusom o pokonávku zo dňa 03.12.2010 oznámil odporcovi sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty, vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote a následne v zmysle čl. 4 Všeobecných zmluvných podmienok ukončil platnosť zmluvy č. A4165885. Odporca na pokus o pokonávku nereagoval ani čiastočnou úhradou za poskytnuté služby. Navrhovateľ ďalej uviedol, že v časti zmluvnej pokuty za mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie zakúpený odporcom trvale upustil od vymáhania v časti, ktorá prevyšuje rozdiel medzi akciovou cenou a predajnou cenníkovou cenou mobilného telefónu, na základe čoho žiada súd, aby odporcu zaviazal na zaplatenie zníženej zmluvnej pokuty vo výške 272,19 eur. Poukázal na to, že podľa zmluvy č. A4165885 bola dohodnutá zmluvná pokuta 497,91 eur, akciová cena 26,22 eur, predajná cena 298,41 eur a v návrhu je uplatnená znížená zmluvná pokuta 272,19 eur. Navrhovateľ si úroky z omeškania uplatnil s odkazom na Všeobecné podmienky čl. 11 bod 11.14 počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t. j. odo dňa 18.12.2010.

Odporca sa k doručenému návrhu písomne nevyjadril.

Súd vec prejednal na pojednávaní konanom dňa 21.12.2012, ktoré sa uskutočnilo v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti navrhovateľa, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil podaním zo dňa 07.12.2012 z dôvodu hospodárnosti konania, pričom súčasne žiadal súd, aby konal v jeho neprítomnosti a vyhovel návrhu. V ďalšom podaní zo dňa 09.11.2012 uviedol, že mení právnu kvalifikáciu v návrhu uplatnenej zmluvnej pokuty za mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie a túto si uplatňuje od odporcu titulom náhrady škody.

Odporca sa na pojednávaní vyjadril, že voči jeho osobe sú vedené štyri exekúcie a nemohol tak žalované plnenie zaplatiť. Žije v sociálnom byte, ktorý má poskytnutý od obce V., za ktorý platí sumu 184,- eur a inkaso. Od septembra roku 2012 je bez práce. Ďalej uviedol, že by chcel požiadať súd o splátky, pričom je schopný poskytovať navrhovateľovi splátky vo výške 50,- eur mesačne.

Súd tak vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktoré v konaní predložil navrhovateľ.

Podľa ust. § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa ust. § 43 ods. 2 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa ust. § 76 ods. 12 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, vzťahy, ktoré podľa doterajších predpisov vznikli do 31. decembra 2003 medzi prevádzkovateľmi verejných telekomunikačných sietí a poskytovateľmi verejných telekomunikačných služieb na jednej strane a užívateľmi na strane druhej, považujú sa za zmluvy o pripojení podľa tohto zákona.

Podľa ust. § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa ust. § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa ust. § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojsť len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa ust. § 545a Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 568/2007 Z. z., neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 568/2007 Z. z., spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 568/2007 Z. z., ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 568/2007 Z. z., dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 379/2008 Z. z., spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 150/2004 Z. z. účinnom do 28.02.2010, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 568/2007 Z. z., za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 568/2007 Z. z., ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 568/2007 Z. z., za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku

Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 568/2007 Z. z., neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 575/2009 Z. z. účinnom od 01.03.2010 do 30.06.2011, (po účinnosti zákona č. 161/2011 Z. z. dňa 01.07.2011 ust. § 53 ods. 10), neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 161/2011 Z. z. účinnom od 01.07.2011, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 150/2004 Z. z. účinnom od 01.04.2004, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 150/2004 Z. z. účinnom od 01.04.2004, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ust. § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa ust. čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34), zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa ust. čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vnesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa ust. čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa ust. čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa ust. čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Podľa prílohy Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, bodu 1 písm. e), podmienkou uvedenou v čl. 3 smernice je požiadavka na spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako kompenzáciu.

Podľa ust. § 153 ods. 2 O.s.p., súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.

Podľa ust. § 153 ods. 3 O.s.p., súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

Podľa ust. § 153 ods. 4 O.s.p., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve (§ 53a Občianskeho zákonníka) alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadost'učinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Z vykonaného dokazovania súd mal nepochybne preukázať, že navrhovateľ a odporca uzavreli v zmysle uvedených ust. § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách dňa 22.12.2008 zmluvu o pripojení č. A4165885.

Na základe zmluvy o pripojení č. A4165885 navrhovateľ zapožičal odporcovi 1 ks SIM karty č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, priradil k nej telefónne číslo XXXX XXX XXX a zaviazal sa aktivovať odporcovi účastnícky program "Paušál Deň" a poskytovať mu v zmluve a vo Všeobecných podmienkach spoločnosti Orange Slovensko, a. s. na poskytovanie verejnej telefónnej služby špecifikované služby. V zmysle zmluvy o pripojení sa odporca zaviazal dodržiavať Všeobecné podmienky spoločnosti Orange Slovensko, a. s. na poskytovanie verejnej telefónnej služby ako neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Zároveň si záväzne objednal v zmluve špecifikované služby navrhovateľa a zaviazal sa riadne a včas plniť všetky povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, Všeobecných podmienok spoločnosti Orange Slovensko, a. s. na poskytovanie verejnej telefónnej služby, najmä platiť cenu za pripojenie a poskytovanie služieb.

V zmysle medzi účastníkmi uzavretého dodatku k tejto zmluve zo dňa 21.07.2008 sa navrhovateľ zaviazal aktivovať odporcovi účastnícky program "Paušál 90" a súčasne predať mobilný telefón zn. Sony Ericsson W910i za zľavnenú kúpnu cenu 3.290,- Sk (109,21 eur). (čl. 1 dodatku)

Ust. čl. 2 predmetného dodatku k zmluve upravovalo práva povinnosti navrhovateľa a odporcu. Odporca sa medzi inými povinnosťami v bode 2.3 zaviazal po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia tohto dodatku a) zotrvať s navrhovateľom v zmluvnom vzťahu podľa zmluvy ako účastník služieb mu poskytovaných navrhovateľom prostredníctvom SIM karty a po celú dobu bez prerušenia využívať tieto služby, a to v súlade so svojimi záväzkami podľa zmluvy a zároveň neuskutočniť žiaden taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy a/alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti (bez ohľadu na skutočné právne následky uvedeného úkonu), pričom za porušenie tejto povinnosti sa nepovažuje odstúpenie od zmluvy z dôvodov stanovených zákonom č. 610/2003 Z. z., b) nepožiadat' o vypojenie z prevádzky, alebo o dočasnú deaktiváciu SIM karty (pokiaľ mu takáto povinnosť nevyplýva zo zmluvy, pričom v takomto prípade je povinný bez zbytočného odkladu pokračovať v užívaní služieb prostredníctvom inej SIM karty, ktorá nahradí vypojenú alebo deaktivovanú SIM kartu), c) nedopustiť sa takého konania, alebo nedať svojim konaním žiaden taký podnet a ani neumožniť také konanie, na základe ktorého by navrhovateľovi vzniklo právo odstúpiť od zmluvy alebo právo vypovedať zmluvu z dôvodov nesplnenia alebo porušenia povinností zo strany odporcu, ku ktorým sa zaviazal v dodatku alebo zmluve, alebo na základe ktorého by bol navrhovateľ oprávnený mu v dobe viazanosti dočasne obmedziť alebo prerušiť poskytovanie služieb, d) mať na SIM karte aktivovaný taký účastnícky program (resp. taký variant účastníckeho programu), že nedôjde k porušeniu záväzku účastníka mať aktivovaný program na SIM karte počas doby viazanosti, u ktorého je výška mesačného poplatku (vrátane DPH) stanovená prinajmenšom na sumu 593,80 Sk (19,71 eur).

V ust. čl. 2 bod 2.5 dodatku si účastníci ďalej dohodli, že v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 čl. 2. dodatku (najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti)) je účastník (odporca) povinný uhradiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo

výške 15.000,- Sk (497,91 eur). Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne navrhovateľovi samotným porušením povinnosti odporcu, a to v okamihu porušenia povinnosti odporcom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany navrhovateľa (napr. odstúpením od zmluvy alebo prerušením či obmedzením poskytovania služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písm. c) tohto článku). Účastník (odporca) je povinný zaplatiť navrhovateľovi bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostáva do uplynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta mala byť splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy navrhovateľa odporcovi.

Podľa ust. čl. 2 bod 2.6 dodatku účastník (odporca) súhlasí s tým, že ak počas doby viazanosti dodatku dôjde na základe jeho žiadosti alebo z dôvodov jeho zavinenia k dočasnej deaktivácii jemu pridelenej SIM karty a v dôsledku toho k obmedzeniu alebo k prerušeniu poskytovania služieb podľa zmluvy o pripojení, že doba po ktorú nebude z týchto dôvodov používať tieto služby sa mu nezapočítava do doby viazanosti. Táto skutočnosť nezbavuje účastníka jeho povinnosti zaplatiť navrhovateľovi za túto dobu cenu služieb, pokiaľ mu táto povinnosť v zmysle zmluvy vznikne.

V zmysle predloženého dokladu o akciovej a predajnej cene mobilného telefónu, bola predajná (štandardná) cena mobilného telefónu zn. Sony Ericsson W910i v čase uzavretia dodatku k zmluve vo výške 298,41 eur s DPH.

Platobné podmienky, čas a spôsob úhrady ceny za poskytované služby upravoval čl. 11 Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a. s. účinných od 01.10.2006 (ďalej len „Všeobecné podmienky“). Podľa bodu 11.8 tohto článku navrhovateľ po skončení zúčtovacieho obdobia priradeného účastníkovi vystaví faktúru - daňový doklad, ktorou vyúčtuje ceny poskytnutých služieb počas zúčtovacieho obdobia. Lehota splatnosti faktúry je 14 dní odo dňa jej vystavenia. V zmysle bodu 11.14 tohto článku má navrhovateľ nárok na úrok z omeškania vo výške stanovenej zákonom z dlžnej ceny účastníkovi poskytnutej alebo účastníkom požadovanej služby až do jej zaplatenia.

Podľa čl. 5 bodu 5.1 písm. b) Všeobecných podmienok má navrhovateľ okrem iných oprávnení v týchto Všeobecných podmienkach, resp. v zákone č. 610/2003 Z. z. právo na úhradu ceny poskytnutej služby, administratívnych, či iných poplatkov podľa Cenníka v lehote splatnosti podľa čl. 11 bod 11.8 Všeobecných podmienok.

Podľa čl. 5 bodu 5.1 písm. c) podpísm. cb) Všeobecných podmienok má navrhovateľ okrem iných oprávnení v týchto Všeobecných podmienkach, resp. v zákone č. 610/2003 Z. z. právo na dočasné prerušenie alebo obmedzenie poskytovania služby účastníkovi z dôvodu neuhradenia splatnej ceny za poskytnuté služby podľa bodu 1 písm. b) tohto článku najneskôr v lehote 1 deň po dátume splatnosti ceny za poskytnuté služby (prerušiť alebo obmedziť poskytovanie služby môže navrhovateľ až do zaplatenia ceny alebo do zániku zmluvy).

Zároveň mal súd z vykonaného dokazovania za nesporne preukázané, že navrhovateľ v zmysle vyššie uvedených platobných podmienok vyúčtoval odporcovi faktúrami č. 8788511967 zo dňa 23.07.2010 splatnou dňa 06.08.2010 na sumu 112,05 eur, č. 8789020004 zo dňa 23.08.2010 splatnou dňa 10.09.2010 na sumu 36,21 eur, č. 8789530139 zo dňa 23.09.2010 splatnou dňa 07.10.2010 na sumu 34,52 eur a č. 8790043099 zo dňa 23.10.2010 splatnou dňa 06.11.2010 na sumu 3,95 eur, cenu služieb celkovo vo výške 186,73 eur podľa uvedenej zmluvy o pripojení a v zmysle cenníka navrhovateľa.

Taktiež mal súd z vykonaného dokazovania za preukázané, že vyúčtoval odporcovi faktúrou č. 1008023854 zo dňa 23.09.2010 splatnou dňa 07.10.2010 sumu 1,33 eur s popisom upomienka.

Navrhovateľ vyzval odporcu pokusom o pokonávku zo dňa 03.12.2010 na zaplatenie faktúr za obdobie 2010/07 v sume 112,05 eur, 2010/08 v sume 36,21 eur, 2010/09 v sume 35,85 eur a za obdobie 2010/10 v sume 3,95, celkovo sumy 188,06 eur. Ďalej navrhovateľ odporcu upozornil, že je povinný z dôvodu porušenia zmluvných povinností podľa dodatku k zmluve zaplatiť zmluvnú pokutu v celkovej výške 497,91 eur. Tieto pohľadávky navrhovateľ žiadal uhradiť najneskôr do 17.12.2010. Súd mal z doručky poštovej zásielky navrhovateľa preukázané nedoručenie predmetnej výzvy odporcovi.

Podľa nesporného tvrdenia navrhovateľa odporca na daný uplatnený dlh návrhom vo výške 460,25 eur nevykonal do dňa rozhodnutia súdu žiadnu úhradu.

Súd mal tak za preukázané, že navrhovateľovi vznikol voči odporcovi nárok na zaplatenie doposiaľ neuhradenej ceny poskytnutých služieb v súlade s vyššie uvedenými zmluvami, Všeobecnými podmienkami a vyššie uvedenými faktúrami, vo výške 186,73 eur a preto mu priznal voči odporcovi nárok na zaplatenie sumy 186,73 eur.

Navrhovateľ si tak v ďalšom v konaní uplatňoval nárok na zaplatenie sumy vo výške 272,19 eur.

Z hľadiska posúdenie tohto žalovaného nároku súd na tomto mieste považuje za potrebné uviesť, že v zmysle ust. § 153 ods. 2 O.s.p. je viazaný návrhom, a to nie len čo do výšky žalovaného plnenia, ale aj čo do jeho skutkového vymedzenia. Z uvedeného vyplýva, že súd nemôže priznať navrhovateľovi viac, ako požadoval v žalobnom návrhu, avšak nemôže mu priznať ani niečo iné, než požadoval (teda odporcovi nemôže uložiť inú ako navrhovateľom navrhovanú povinnosť), alebo nemôže navrhovateľovi priznať síce požadované plnenie, avšak z iného skutkového základu, ako bol vymedzený navrhovateľom v návrhu. Ak by súd priznal navrhovateľovi požadované plnenie z iného skutkového dôvodu ako si uplatnil, porušil by ust. § 153 ods. 2 O.s.p. Z hľadiska právneho posúdenia (právnej kvalifikácie) žalovaného nároku však súd návrhom viazaný nie je a rovnako ani navrhovateľ nie je povinný právne uplatnený nárok kvalifikovať.

Súd je toho názoru, že navrhovateľ v podanom návrhu skutkovo vymedzil žalovaný nárok na zaplatenie sumy 272,19 eur ako nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorý mu vznikol v zmysle uzavretého dodatku k zmluve o pripojení tým, že odporca porušil svoje zmluvné povinnosti nezaplatením ceny služieb riadne a včas za obdobie od 23.07.2010 do 23.10.2010. Výslovne navrhovateľ uviedol, že si uplatňuje od odporcu nárok na zaplatenie zníženej zmluvnej pokuty, celkovo vo výške 272,19 eur. Ak teda aj následne navrhovateľ v podaní zo dňa 09.11.2012 uviedol, že mení právnu kvalifikáciu v návrhu uplatnenej zmluvnej pokuty za mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie a túto si uplatňuje titulom náhrady škody, súd má za to, že zo strany navrhovateľa týmto nedošlo k zmene návrhu, spočívajúcej v zmene opisu rozhodujúcich skutočností (skutkového vymedzenia), z ktorých vyvodzuje na jednej strane svoj nárok a na druhej strane odporcovu povinnosť na zaplatenie sumy 272,19 eur. Súd teda podanie navrhovateľa zo dňa 09.11.2012 nepovažoval za zmenu návrhu podľa ust. § 95 ods. 1 O.s.p. Napokon má súd s poukazom na nižšie uvedené dôvody za to, že navrhovateľ sa uvedeným spôsobom snažil zvrátiť pre seba negatívne rozhodnutie súdu o návrhu v tejto časti s vedomosťou o rozhodovacej praxi súdov ohľadom problematiky ním uplatňovaných zmluvných pokút, ako aj s vedomím si dôsledkov vyplývajúcich pre neho z tejto rozhodovacej praxe súdov v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 161/2011 Z. z., teda v snahe obísť ochranu spotrebiteľa uvedenú v cit. článkoch Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, ako aj ust. § 53 Občianskeho zákonníka. Tomu nasvedčuje aj obsah samotného návrhu navrhovateľa, kde už si uplatňoval právo na zaplatenie zmluvnej pokuty v zníženej výške zrejme dúfajúc v rozhodnutie súdu podľa ust. § 545a Občianskeho zákonníka.

Súd tak s poukazom na uvedené právne posúdil uplatnený nárok navrhovateľom vo výške 272,19 eur ako nárok vyplývajúci z práva navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty podľa ust. čl. 2 bodu 2.5 predmetného dodatku k zmluve o pripojení uzavretého medzi účastníkmi konania.

Na záväzkovo-právne vzťahy medzi účastníkmi konania založené predmetnými zmluvami o pripojení sa bez akýchkoľvek pochybností vzťahuje úprava spotrebiteľských zmlúv zakotvená v právnom poriadku SR v ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Právna úprava spotrebiteľských zmlúv bola do Občianskeho zákonníka (ust. § 52 a nasl.) zaradená novelou zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34). Túto smernicu je nevyhnutné podľa názoru súdu využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero und Salvat Editores SA proti José M. Sánchez Alcón Prades, José Luis Copano Badillo, Mohammed Berroane a Emilio Vinas Feliú, v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky. Znamená to dosiahnuť výsledok sledovaný čl. 6 Smernice, konkrétne chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči

nečestnej podmienke a dosiahnuť zámer čl. 7 Smernice. Tieto opatrenia môžu pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam.

Ust. § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné (uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV. ÚS 55/2011- „pokiaľ je však zmluvná podmienka v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória i prax navyše označujú za fakticky nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“). Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa, a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby ako aj zmluvných podmienok má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často, vzhľadom na ich právnický jazyk a ich rozsiahlosť nemá možnosť či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. V praxi je totiž zmluva predkladaná navrhovateľom vo formulárovej podobe s vopred určenými podrobnými podmienkami a nemožnosťou ich akejkolvek zmeny, čo vedie spotrebiteľa k vyvodu záveru o nemožnosti ovplyvniť znenie zmluvy, ak chce s dodávateľom vstúpiť do zmluvného vzťahu. Tento fakt je ešte viac umocnený skutočnosťou nedostatočného časového priestoru pri samotnom akte uzatvárania takejto zmluvy a použitia nevýrazného malého písma hraničiaceho s čitateľnosťou, ktorým sú zobrazené významovo závažné ustanovenia zmluvy. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv (v aplikačnej praxi súdov sa používa aj pojem typová, štandardná, adhézna zmluva), ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemerí.

Ako vyplýva z ust. § 544 Občianskeho zákonníka, účastníci si môžu pre prípad porušenia povinnosti dojednať zmluvnú pokutu, ktorú je povinný zaplatiť účastník pre prípad porušenia povinností plynúcich zo zmluvy. Zmluvná pokuta je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Dojednanie výšky zmluvnej pokuty, či spôsobu jej určenia je vecou účastníkov. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, nemôže však byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ust. § 3 Občianskeho zákonníka, a teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

V danom prípade navrhovateľ tak zmluvnou pokutou vo výške 497,91 eur (dohoda účastníkov v čl. 2. bode 2.5 dodatku k zmluve o pripojení) s poukazom na jej zakotvenie v dodatku, ktorej kauzálnym (ekonomickým) zmyslom bolo pre odporcu na jednej strane nadobudnúť mobilné telekomunikačné zariadenie za čo najnižšiu cenu a k tomu aj isté ďalšie zvýhodnenie na cene jemu poskytovaných služieb a na druhej strane pre navrhovateľa získať na určitú dobu 24 mesiacov odberateľa svojich služieb, s určitosťou zabezpečoval poskytnutie mobilného telekomunikačného zariadenia za zľavnenú akciovú cenu a súčasne poskytnutie určitých bonusov uvedených v Prílohe č. 1 dodatku k zmluve o pripojení.

Odporca porušil zmluvné podmienky stanovené v dodatku cca po jeden a pol roku planutia doby viazanosti 24 mesiacov.

Súd považuje ďalej za potrebné uviesť, že neprijateľnosť zmluvnej podmienky treba hodnotiť v zmysle výkladového pravidla obsiahnutého v platnom znení ust. § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka. Z tohto vyplýva, že hodnotenie prijateľnosti zmluvnej podmienky sa vykonáva pri zohľadňovaní okolností, ktoré existovali v čase dojednanja takejto zmluvnej podmienky, nie podľa okolností, ktoré boli v čase, kedy došlo k naplneniu hypotézy predmetnej zmluvnej podmienky. Teda výkladom tohto ustanovenia možno dospieť k záveru, že už v čase dojednanja zmluvnej podmienky musí táto prejsť testom prijateľnosti, ktorý spočíva v tom, že táto zmluvná podmienka sa javí ako prijateľná, a to bez ohľadu na konkrétne časové štádium v rámci doby trvania zmluvného vzťahu, kedy dôjde k porušeniu zmluvnej povinnosti odporcu. Aj keď toto výkladové pravidlo v čase uzavierania dodatku k zmluve o pripojení č. A4667636 ešte zakotvené v právnom poriadku SR nebolo, bez akýchkoľvek pochybností s poukazom na znenie ust. čl. 6 ods. 1 a 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, ako aj na citovanú časť rozsudku Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero und Salvat Editores SA proti José M. Sánchez Alcón Prades, José Luis Copano Badillo, Mohammed Berroane a Emilio Vinas Feliú, ho možno použiť aj v prejednávanej veci.

Podstatným pri posudzovaní prijateľnosti tejto zmluvnej podmienky je tak podľa názoru súdu to, že takto dojednaná zmluvná podmienka zaväzovala odporcu (ako aj ostatných spotrebiteľov v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom založenom na obsahovo totožnom zmluvnom základe) k zaplateniu zmluvnej pokuty v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 alebo 2.4 dodatku počas celej doby viazanosti, t.j. 24 mesiacov, a to aj v prípade, ak účastník zmluvy plnil tieto svoje povinnosti riadne a včas napr. až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške („Účastník je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostáva do uplynutia doby viazanosti.“). V tomto smere navrhovateľ ako dodávateľ vôbec nerozlišuje medzi prípadom, kedy dôjde k porušeniu povinnosti spotrebiteľa podľa bodu 2.3 alebo 2.4 dodatku napr. jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a medzi prípadom, kedy dôjde k uvedenému porušeniu povinnosti na začiatku doby viazanosti. V oboch prípadoch je však spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo z pohľadu súdu je potrebné považovať za neprijateľné.

Súd súčasne poukazuje aj na to, že slovné spojenie uvádzané v Dodatku k zmluve o pripojení pod bodom 2.5. v časti - v prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 čl. II. dodatku „najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny ...“ vyvoláva neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov a zmluvné pokuty za porušenie povinností, ktoré dodávateľ označí indikatívne, je neakceptovateľné a predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Je potrebné zdôrazniť, že zmluvná pokuta - viažuca sa napr. na nezaplatenie splatnej ceny služby spotrebiteľom, ktorá nezahrňuje intenzitu porušenia tejto povinnosti spotrebiteľom je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Ďalej súd v tomto kontexte poukazuje na ostatnú časť textu bodu 2.5 dodatku, v zmysle ktorého: „Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne navrhovateľovi samotným porušením povinnosti odporcu, a to v okamihu porušenia povinnosti odporcom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany navrhovateľa (napr. odstúpením od zmluvy alebo prerušením či obmedzením poskytovania služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písm. c) tohto článku)“, pričom podľa čl. 5 bodu 5.1 písm. c) pod písm. cb) Všeobecných podmienok je navrhovateľ ako Podnik oprávnený dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie služby účastníkovi z dôvodu neuhradenia splatnej ceny za poskytnuté služby najneskôr v lehote 1 deň po dátume splatnosti ceny za poskytnuté služby (na toto prerušenie alebo obmedzenie poskytovania služby je navrhovateľ ako Podnik oprávnený až do zaplatenia ceny alebo do zániku zmluvy). Môže tak nastať situácia, že účastník (spotrebiteľ) neuhradí jednu faktúru navrhovateľa znejúcu na zanedbateľnú sumu oproti výške zmluvnej pokuty, a to čo i len 2 dni po splatnosti tejto faktúry a už dôjde k naplneniu dotknutej zmluvnej podmienky pre vznik práva navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty v takejto nepomerne vyššej sume, ako je samotná dlhovaná suma. Nemusí pri tom vôbec dôjsť k ukončeniu zmluvného vzťahu a ani k prerušeniu alebo obmedzeniu poskytovania služieb, pričom účastník následne uhradí dlhovanú sumu vyúčtovanú mu faktúrou a ďalej bude riadne a včas plniť si svoje zmluvné povinnosti po celý zvyšok doby viazanosti. Na neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky nemôže nič zmeniť ani prípadná argumentácia navrhovateľa, že v takomto prípade štandardne k uplatneniu jeho práva na zmluvnú pokutu (ktoré mu však už vzniklo) nedochádza.

Napokon súd poukazuje na to, že v prípade zmluvnej pokuty dohodnutej, ktorá nebola individuálne dohodnutá (teda ak na túto vzťahuje ust. § 53 Občianskeho zákonníka) je pojmovo vylúčené, aby mohlo byť využité moderačné právo súdu podľa ust. § 545a Občianskeho zákonníka, t. j. aby súd znížil zmluvnú pokutu s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, ako aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody. Ust. § 53 ods. 5 v spojení s ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka totiž dohodu o neprímeranej zmluvnej pokute v spotrebiteľských zmluvách, ktorá nebola individuálne dojednaná, sankcionuje priamo absolútnou neplatnosťou. Nie je tak možné, aby súd následne v zmysle ust. § 545a Občianskeho zákonníka moderoval výšku neplatne dojednanej zmluvnej pokuty.

Napokon súd poukazuje na znenie ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. čl. 6 ods. 1 a 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“.

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku.

Súd má vedomosť, že rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 17C/23/2010-65 zo dňa 13.08.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 2Co/137/2010 zo dňa 29.06.2011 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku, obdobne aj vo veci Okresného súdu Prešov č. k. 17C/112/2010-35 zo dňa 16.08.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 18Co/136/2010 zo dňa 09.05.2011, ako aj rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 38C/117/2010-61 zo dňa 18.02.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 6Co/91/2011 zo dňa 24.04.2012, rozsudkom Okresného súdu Svidník č. k. 7C/119/2011 zo dňa 31.10.2011, rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 11C/184/2011-82 zo dňa 26.10.2011, rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 6C/20/2012-56 zo dňa 29.05.2012, rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 6C/200/2012 zo dňa 20.11.2012.

Aj z tohto dôvodu súd nemohol priznať takémuto nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty uplatnenému navrhovateľom v prejednávanej veci právnu ochranu.

S poukazom na uvedené, súd návrh v časti o zaplatenie sumy 272,19 eur aj s uplatneným príslušenstvom (úrokom z omeškania vo výške 9 % z tejto sumy od 18.12.2010 do zaplatenia) zamietol.

Čo sa týka uplatneného nároku na zaplatenie poplatku za upomienku oneskorenej platby v sume 1,33 (vyúčtovaného faktúrou č. 1008023854), súd tento uplatnený nárok bez ohľadu na jeho pojmové označenie považoval z hľadiska právnej kvalifikácie podľa jeho obsahového vymedzenia za nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, ako paušalizovanej náhrady škody za porušenie povinnosti odporcu zaplatiť faktúrami účtovanú cenu služieb riadne a v lehote splatnosti. Súd je toho názoru, že takýto typ nároku nemôže byť z právneho hľadiska považovaný za odplatu (cenu, resp. poplatok) za istú službu navrhovateľa (ako dodávateľa) poskytnutú na základe požiadavky odporcu (ako spotrebiteľa), keďže jednoznačne zo znenia ust. čl. 11 bodu 11.13 písm. a) Všeobecných podmienok vyplýva, že ide o poplatok viažuci sa primárne na porušenie povinnosti odporcu zaplatiť cenu služieb riadne a včas (tomu zodpovedá aj samotné znenie ustanovenia: „sankčný poplatok za doručenie upomienky má charakter zmluvnej pokuty, na čom sa strany dohodli, pričom jej výška je stanovená spoločnosťou Orange Slovensko“) a až sekundárne na následné upozornenie odporcu zo strany navrhovateľa na porušenie jeho povinnosti (možná paušalizovaná náhrada výdavkov spojených s realizáciou takéhoto upozornenia v dôsledku omeškania odporcu s úhradou svojich peňažných záväzkov, čomu nasvedčuje znenie ust. čl. 11 bodu 11.13 písm. a) Všeobecných podmienok: „...sankčných poplatkov spojených s doručením upomienky“).

Súd je však toho názoru, že navrhovateľ nepreukázal písomnú dohodu zmluvných strán o zmluvnej pokute, ako aj o jej výške, či spôsobe určenia. V zmluve a Všeobecných podmienkach sa konkrétne o sankčnom poplatku za upomienku, resp. zmluvnej pokute za omeškanie s úhradou faktúry pokiaľ bude zaslaná upomienka, sa o tejto sankcii konkrétne hovorí len v ust. čl. 11 bodu 11.13 písm. a) Všeobecných podmienok. Z tohto ustanovenia Všeobecných podmienok sa však ani v spojení s prípadným uvedením

výšky tejto zmluvnej pokuty v Cenníku navrhovateľa, nedá hovoriť o tom, že medzi účastníkmi konania došlo k platnému písomnému dojednaniu o zmluvnej pokute. Výška zmluvnej pokuty mala byť podľa Všeobecných podmienok stanovená navrhovateľom (možno sa len domnievať, že v Cenníku, ktorý by mal byť súčasťou zmluvy o pripojení, avšak konkrétne sa to v ustanovení čl. 11 bodu 11.13 písm. a) Všeobecných podmienok neudáva). Nemožno však v takomto prípade hovoriť o písomnej dohode zmluvných strán o výške zmluvnej pokuty alebo spôsobe jej určenia, ak táto výška je závislá na vôli len jednej zmluvnej strany. V kontexte tohto tak potom súd s poukazom na ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka považoval predmetné dojednanie o zmluvnej pokute za neplatné pre nedostatok písomnej formy.

Zároveň súd prihliadal aj na to, že je možné usudzovať aj na nedostatok vôle odporcu ako spotrebiteľa podriaďiť sa uvedenej zmluvnej podmienke v samotnom procese uzatvárania takejto zmluvy. V praxi je, ako už bolo vyššie uvedené, totiž zmluva predkladaná navrhovateľom vo formulárovej podobe (bez možnosti podrobnejšieho oboznámenia sa so Všeobecnými podmienkami, ako aj Cenníkom navrhovateľa, a to jednak z časového hľadiska, ako aj z dôvodu veľkosti písma vo Všeobecných podmienkach hraničiaceho s čitateľnosťou) s vopred určenými podrobnými podmienkami a nemožnosťou ich akejkoľvek zmeny, čo vedie spotrebiteľa k vyvodu záveru o nemožnosti ovplyvniť znenie zmluvy, ak chce s navrhovateľom vstúpiť do zmluvného vzťahu a tým stráca reálny záujem na oboznámení sa so znením Všeobecných podmienok. Z tohto pohľadu je možné dohodu o tejto zmluvnej pokute považovať za neplatný právny úkon aj s poukazom na ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Ak by aj súd pripustil, že došlo k platnému uzavretiu (z hľadiska formálnych predpokladov § 37 ods. 1 a § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka) dohody o zmluvnej pokute, s čím sa však nestotožnil, je tak v ďalšom toho názoru s poukazom na to, že medzi účastníkmi ide nepochybne o právny vzťah založený spotrebiteľskou zmluvou (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka), že dohodu o tejto zmluvnej pokute je možné považovať s ohľadom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve a podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka za neplatnú (nespôsobilú však neplatnosť iných zmluvných dojednaní § 41 Občianskeho zákonníka). Súd vychádzajúc z vyššie uvedenej právnej kvalifikácie tohto dohodnutého práva navrhovateľa primárne sa svojim vznikom viažuceho na omeškanie odporcu s úhradou jeho peňažných záväzkov dospel k záveru, že táto zmluvná podmienka z hľadiska svojej kauzy (t.j. ekonomického dôvodu, ktorý vedie k jej zakotveniu do zmluvy) nie je ničím iným len duplicitným prostriedkom sankcionovania odporcu za porušenie jeho peňažných záväzkov (popri zákonom práve navrhovateľa na úroky z omeškania; aj tento právny inštitút je tiež vo svojej podstate sankciou / paušalizovanou náhradou škody vzniknutej porušením právnej povinnosti vyplývajúcej zo zmluvného záväzku škodcu, ktorý má povahu peňažného plnenia) a do istej miery aj neprímeraným prostriedkom obchádzania kogentného ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka o najvyššej prípustnej výške úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch. Prítom určite nemôže byť adekvátnou náhradou za domnelé výdavky navrhovateľa spojené so spracovaním upomienky, ktorá je zväčša generovaná prostredníctvom elektronických prostriedkov navrhovateľa bez reálneho podielu ľudského faktora (uvedená možnosť je aj priamo zakotvená v ust. čl. 16 bodu 16.2 písm. d) Všeobecných podmienok) a neprináša navrhovateľovi takmer žiadnu škodu vo forme s týmto spojených vynaložených výdavkov. Rovnako je potrebné poukázať aj na to, že upomienka navrhovateľa z hľadiska jej vzťahu k vzniku práva navrhovateľa na zaplatenie ceny za poskytnuté služby, ani z hľadiska vzniku nejakých jeho iných práv (napr. práva na odstúpenie od zmluvy v zmysle čl. 4 bodu 4.4 Všeobecných podmienok), nemá žiadnu právnu relevanciu a ide len o nadbytočný úkon. Je možné tak vychádzať z toho, že ide o úkon, ktorým sa navrhovateľ snaží zdôvodňovať svoj neprímeraný nárok na zmluvnú pokutu viažucu sa na porušenie povinnosti odporcu uhradiť cenu poskytnutých služieb riadne a včas, dôvodiac, že s týmto má spojené nejaké náklady.

V neposlednom rade treba poukázať aj na to, že navrhovateľ ani nepreukázal, že by odporcovi vôbec takúto upomienku, na ktorej odoslanie odporcovi sa vznik zmluvnej pokuty formálne viaže, odporcovi zaslal (neuniesol bremeno dôkazu ust. § 120 ods. 1 O.s.p.).

Z uvedených dôvodov súd návrh v časti o zaplatenie sumy 1,33 eur aj s uplatneným príslušenstvom (úrokom z omeškania vo výške 9 % z tejto sumy od 18.12.2010 do zaplatenia) zamietol.

Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný

platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (§ 17 ods. 1 zákona č. 659/2007 Z.z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Navrhovateľovi vzniklo v súlade so Všeobecnými podmienkami právo na úrok z omeškania vo výške stanovenej zákonom, teda podľa vyššie uvedených ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Súd pri posudzovaní tohto nároku mal za to, že odporca sa dostal do omeškania s platením sumy za poskytnuté služby, t. j. 186,73 eur, prvým dňom po splatnosti jednotlivých faktúr, ktorými navrhovateľ vyúčtoval odporcovi cenu poskytnutých služieb v zmysle uzavretej zmluvy o pripojení. V čase prvého dňa omeškania odporcu so zaplatením faktúr, t. j. v čase od 07.08.2010 do 07.11.2010 bola výška základnej úrokovej sadzby ECB 1 % ročne (súd má o tomto vedomosť zo svojej činnosti, § 121 O.s.p.). Navrhovateľovi tak vznikol nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne: zo sumy 112,05 eur od 07.08.2010 do zaplatenia, zo sumy 36,21 eur od 11.09.2010 do zaplatenia, zo sumy 34,52 eur od 08.10.2010 do zaplatenia a zo sumy 3,95 eur od 07.11.2010 do zaplatenia. Vzhľadom k tomu, že si navrhovateľ uplatnil úroky z omeškania až od 18.12.2010, súd mu viazaný rozsahom návrhu s poukazom na ust. § 153 ods. 2 O.s.p. priznal úroky z omeškania vo výške 9 % zo sumy 186,73 eur od 18.12.2010 do zaplatenia.

Súd v súlade s ust. § 160 ods. 1 O.s.p. odporcovi na plnenie povinnosti uloženej mu v rozsudku povolil splátky, a to tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, keď zohľadnil aktuálnu sociálnu situáciu odporcu, ako ju odporca opísal, pričom súd nemal o tejto závažnejšie pochybnosti. V tejto súvislosti súd konštatuje, že poskytnutím možnosti odporcovi splácať navrhovateľovi dlhovanú sumu vo výroku uvedených splátkach vzniká menšie riziko, že nedôjde zo strany odporcu k ďalšiemu omeškaniu s úhradou jeho dlhu a na základe tohto k demotivácii odporcu ohľadom úhrady celého dlhu, pričom by bolo zo strany navrhovateľa v ďalšom potrebné pristúpiť k exekúcii, čím by došlo k ďalšiemu navyšovaniu trov.

Podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa ust. § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Súd pri rozhodnutí o trovách konania vychádzal z ust. § 142 ods. 2 O.s.p. a z toho, že čistý úspech odporcu v konaní bol v rozsahu 18 % [úspech navrhovateľa 41 % (186,73 eur/ 460,25 eur = 0,41) : úspech odporcu 59 % (273,52 eur/460,25 eur = 0,59); teda čistý úspech odporcu = 59 % - 41 %]. Odporcovi tak vzhľadom na uvedené vzniklo právo požadovať od navrhovateľa náhradu trov konania. Vzhľadom k tomu, že odporca si toto svoje právo v konaní v súlade s ust. § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p. neuplatnil návrhom, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O.s.p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2 O.s.p.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.